

Практичне заняття №1

з навчальної дисципліни

Спеціалізовані мови програмування

на тему:

**ВВЕДЕННЯ В МОВУ ПРОГРАМУВАННЯ
PYTHON**

Завдання №1

На мові Python 3 реалізувати функцію, яка реалізує гру вгадування числа від 1 до 20: користувач вводить в консоль число. Якщо воно більше, ніж те яке в довільному порядку вибрала програма – буде виведена фраза: «Запропоноване число більше задуманого». Якщо число менше задуманого – «Запропоноване число менше задуманого». Далі буде запропоновано ввести число ще раз. Після вводу правильного числа повинен з'явитися напис «Ви вгадали! Число, яке Ви ввели [вивести введене число] дорівнює [вивести задумане число]. Ви вгадали число з [число спроб] разу ».

```
Вгадайте число від 1 до 20
Будь-ласка введіть число:: wewe
Невірне значення!!!
Будь-ласка введіть число:: 12t
Невірне значення!!!
Будь-ласка введіть число:: 12.33
Невірне значення!!!
Будь-ласка введіть число:: 2
Запропоноване число менше задуманого
Будь-ласка введіть число:: 15
Запропоноване число більше задуманого
Будь-ласка введіть число:: 14
Запропоноване число більше задуманого
Будь-ласка введіть число:: 7
Запропоноване число більше задуманого
Будь-ласка введіть число:: 5
Ви вгадали!
Число, яке Ви ввели 5
дорівнює 5
Ви вгадали число з 5 разу.
```

Рис.1 – Поведінка програми при різних вхідних даних

Хід роботи

1. На робочому столі створити папку **Python**. В папці створити файл **guessTheNumber.py**
2. Оскільки програма повинна сама вибрати число з діапазону від 1 до 20, слід імпортувати бібліотеку генерації випадкових чисел:

import random

3. Далі слід написати функцію *guess_number*, яка повинна:
  - згенерувати число в діапазоні від 1 до 20;
  - запросити число у користувача;
  - перевірити, чи співпадає введене число зі згенерованим;
  - якщо введене число не співпало — вивести повідомлення про помилку та знову запросити число у користувача;
  - якщо число співпадає — вивести повідомлення, про те що введене число вірне та повернути кількість повторних вводів числа.

def guess_number():

...

return acc

4. Присвоїти значення функції *guess_number* змінній *times* та вивести повідомлення про те, скільки знадобилося спроб для того, щоб вгадати згенероване число.

```
import random

def guess_number():
    secretNumber = random.randint(1, 20)

    print('Вгадайте число від 1 до 20')

    acc = 0

    while True:
        try:
            number = int(input('Будь-ласка введіть число:: '))

            acc += 1

            if number < secretNumber:
                print('Запропоноване число менше задуманого')
            elif number > secretNumber:
                print('Запропоноване число більше задуманого')
            else:
                print('Ви вгадали!')

                print('Число, яке Ви ввели ' + str(number), sep=' ')

                print('дорівнює ' + str(secretNumber))

                break
        except ValueError:
            print('Невірне значення!!!')

            continue

    return acc

times = guess_number()

print('Ви вгадали число з ' + str(times) + ' разу.')
```

ЛІСТИНГ КОДУ ПРОГРАМИ

guessTheNumber.py

Завдання №2

Програмно реалізувати послідовність Коллатца. Ввести натуральне число n . Якщо воно парне, то ділимо його на 2, а якщо непарне, то множимо на 3 і додаємо 1 (отримуємо $3n + 1$). Над отриманим числом виконуємо ті ж самі дії, до того моменту, коли результат не буде дорівнювати 1.

```
Введіть будь-ласка число:: 100
50
25
76
38
19
58
29
88
44
22
11
34
17
52
26
13
40
20
10
5
16
8
4
2
1
>>>
```

Рис.3 – Робота програми при вводиті
натурального числа

```
Введіть будь-ласка число:: bad_data
Невірне значення!
>>> |
```

Рис.3 – Результат виводу програми при
хибних вхідних даних

1. В папці **Python** створити файл **collatz.py**
2. У файлі **collatz.py** написати функцію *collatz*, яка приймає своїм аргументом ціле число *number*.

Якщо *number* – парне число, то функція повинна повернути результат ділення даного числа по модулю 2. Якщо число *number* непарне – функція повертає значення *number* помножене на 3 + 1.
3. Визивати та виводити на екран значення *collatz* до тих пір, поки вона не поверне 1 (кожен раз на вхід даної функції повинно передаватися її попереднє значення).
4. Якщо *number* не є натуральним числом – видати повідомлення про помилку.

ЛІСТИНГ КОДУ ПРОГРАМИ

collatz.py

```
def collatz(number):  
    if number % 2 == 1:  
        return 3 * number + 1  
    else:  
        return number // 2  
  
try:  
    num = int(input('Введіть будь-ласка число:: '))  
    if num > 0:  
        while True:  
            num = collatz(num)  
            print(num)  
            if num == 1:  
                break  
        else:  
            print('Число повинно бути натуральним!')  
except ValueError:  
    print('Невірне значення!')
```

ЗАВДАННЯ НА САМОСТІЙНУ РОБОТУ

Відповідно до свого номера в журналі,
скласти блок-схему алгоритму та
реалізувати її на мові Python 3 (див. табл.1)

Таблиця №1 – Завдання на самостійну роботу

№	$f(x)$	$h; [a; b]$
1	2	3
1	$y=\ln(x)$	$h=0.1; a=1; b=1.5$
2	$y=1+\ln^2(x)$	$h=0.1; a=0.4; b=1.0$
3	$y=1+e^x$	$h=0.01; a=0.5; b=0.6$
4	$y=e^{x^2}/2$	$h=0.2; a=2; b=3$
5	$y=\cos(x) \cdot e^{-x}$	$h=0.2; a=1; b=2$
6	$y=1/(1+e^{-x})$	$h=0.2; a=3; b=4$
7	$y=\sin(x) \cdot \sinh(x)$	$h=1; a=1; b=5$
8	$y=0.5+\sinh^2(x)$	$h=0.2; a=2; b=3$
9	$y=\sqrt{x} \cdot \cosh(x)$	$h=0.2; a=3; b=4$
10	$y=1/(1+\cosh^2(x))$	$h=0.5; a=2; b=4$
11	$y=\sqrt{x} \cdot \sinh(x)$	$h=1; a=1; b=5$
12	$y=e^{-x} \cdot \cosh(x)$	$h=1; a=1; b=4$
13	$y=\ln(x^2)$	$h=0.1; a=1; b=1.4$
14	$y=x+\ln(x)$	$h=1; a=1; b=5$
15	$y=1/(1+\sin(x))$	$h=\pi/10; a=-\pi/6; b=\pi/3$
16	$y=\sin(x)+\sqrt{x}$	$h=\pi/10; a=-\pi/6; b=\pi/4$
17	$y=x \cdot (1-\cos(x))$	$h=0.1; a=0.4; b=0.8$
18	$y=e^{x+3} \sin(x)$	$h=0.5; a=0; b=2$
19	$y=\cos(x) \cdot \cosh(x)$	$h=1; a=1; b=5$
20	$y=e^{x+1} \cdot \sinh(x)$	$h=1; a=1; b=4$
21	$y=10^{-2}(5+4x)-e^{x^3+4}$	$h=0.1; a=-3.4; b=-1.4$
22	$y=4x^3+2^{5/4}xe^{-x}$	$h=1.01; a=2.4; b=10.4$
23	$y=9(x^3+3.2) \cdot \operatorname{tg}(x)$	$h=0.2; a=1; b=2.4$
24	$y=1.2e^{x^2}+x$	$h=-0.05; a=-0.75; b=-1.5$
25	$y=x^{2^2}+\cos(2^{3/4}+x^{3/2})$	$h=-\pi/3; a=14; b=19$
26	$y=(x^{5/2}-0.8) \cdot \ln(x^2+12.7)$	$h=0.3; a=0.25; b=5$
27	$y=0.8 \cdot 10^{-5}(x^3+6.7)^{7/6}$	$h=0.1; a=-0.5; b=0.4$
28	$y=0.4+x^{2/3}\cos(x+e^x)$	$h=\pi/10; a=5.6; b=15.4$

Лекцію закінчено.
Дякую за увагу!